

Trst še vedno za drugimi pristanišči

Za malenkost smo le napredovali - Avstrija med prvimi zalednimi državami

Podatki o gibanju pomorskega prometa v tržaškem pristanišču v lanskem letu kažejo, da smo preteklo leto nekoliko napredovali, in sicer za 333.610 ton. Tolažimo se lahko s tem, da tudi druga pristanišča po Italiji ne kažejo v lanskem letu posebnega napredka. (O prometu v vseh italijanskih pristaniščih v celoti še niso bili objavljeni podatki, gospodarstveniki pa domnevajo, da je promet povprečno le napredoval.) Ta tolažba ne bo mnogo vredna, ako pomislimo, da so druge luke v prejšnjih letih silno napredovale; tako je promet v Genovi presegel 32 milijonov ton (lani se je povečal sicer samo za nekatere 4 odstotke); promet v Benetkah je v prvih desetih mesecih lanskega leta znašal 11.666.955 ton. V Trstu pa smo v prvih desetih mesecih dosegli komaj 4.386.041 ton. Sprva tako nekakšno napredka si druge luke lahko privoščijo tudi lani, medtem ko je Trst v preteklih letih tako zaostal za drugimi lukami, da pomeni zanj že majhen zastoj dejansko velik udarec v prizadevanju, da bi kdaj dosegel ostale luke. (Med italijanskimi lukami toki tudi Ancona, da je njen promet v pravem zastoju; lani 4.473.000, predlanski 4.428.000 ton.)

Pomorski promet je v tržaškem pristanišču lani znašal 5 milijonov 341.773 ton (leta 1963: 5.008.163). Trst je seveda ostal še vedno v glavnem uvozna luka saj je bilo lani izkrcanega 4.029.321 ton blaga (leta 1963: 3.763.945 ton), vkrcanega pa 1

milijon 312.452 ton (1.244.218 ton). Napredoval je v glavnem promet množičnega blaga, in sicer, kakor bomo videli iz podrobnejših podatkov, predvsem rudnin, petroleja in premoga; napredovali smo sicer za malenkost (100.000 ton) pri prometu z «raznim» (bolj donosnim) blagom.

PROMET PO VRSTAH BLAGA

Med raznimi vrstami blaga je šlo čez tržaško pristanišče po morju največ rudninskega olja, in sicer 2.596.453 ton (l. 1963: 2.432.410 ton), od tega so 2 milijona 143.712 ton izkrcali, a 452.741 ton vkrcali; nadalje so zabeležili v prometu 976.410 ton rud, kamenin in drugih zemeljskih proizvodov (833.200 ton), od tega je bilo 868.774 ton izkrcanih in 107.633 ton vkrcanih, 227.713 ton premoga in drugih trdnih goriv samo v dovozu (223 tisoč 522 ton), 167.705 ton žita (235.249 ton), in sicer 161.483 ton v dovozu, 6223 ton pa v odvozu, od tega 42.178 ton v dovozu in 118.505 ton v odvozu, dočim so pripeljali in odpeljali po morju 1.212.808 ton «raznega blaga» (1.100.005 ton), pri tem so 885.461 ton izkrcali in 627.347 ton vkrcali.

MANJ PROMETA Z LESOM

Iz gornjih podatkov je razvidno, da se je lani promet z rudninami olti, rudami in kameninami, trdimi gorivi ter «raznim blagom» povečal, promet z žitom in lesom pa zmanjšal v primeri s prejšnjim letom. Promet z lesom je nazadovol v obeh

smereh, saj je bilo manj izkrcanega (dovoz eksotičnega lesa), kakor tudi vkrcanega lesa.

Promet po železnici nekoliko upadel

Železniški blagovni promet med Trstom in njegovim zalednjem je dosegel lani 1.936.792 ton (dovoz 773.314, odvoz 1 milijon 163.478), kar pomeni, da se je skrčil za 47.768 ton v primeri s prometom v letu 1963, ki se je bil povzpela na 1.984.558 ton.

Med zalednimi državami se je Avstrija glede prometa čez tržaško luko povzpela zopet na prvo mesto (29,5 odstotke), toda niti zdaleč ne pošilja ali prejema čez Trst toliko blaga kakor pred leti, saj se je nekaj časa gibal njen promet celo okoli 60 odstotkov. Na drugem mestu, ako izvajamo promet z notranjostjo Italije je Češkoslovaška (20,17 odstotke), ki naj bi po zadnjem trgovskem sporazumu z Italijo še dvignila promet, in sicer na okoli 500.000 ton, na tretjem mestu je promet z Zahodno Nemčijo, ki je lani absolutno nazadovol ter je padel na 7,95 odstotke; na četrtem je Madžarska, katere promet se je lani nekoliko dvignil, na petem Jugoslavija (saj manjšim prometom (po železnici) kakor je bil predlanski. (Pri presojanju prometa zalednih držav s Trstom je treba upoštevati zlasti glede Avstrije in Jugoslavije se promet po cesti, ki narasča).

Promet za zalednimi državami po železnici

DRŽAVE	DOVOZ	ODOVOZ	SKUPAJ	DELEŽ V OVDST.	DOVOZ	ODOVOZ	SKUPAJ	DELEŽ V OVDST.
Notranjost It.	205.990	327.278	533.269	26,87	214.115	306.287	520.402	26,86
Avstrija	276.821	254.272	531.093	26,76	286.417	287.057	573.474	29,60
Ceškoslovaška	81.634	359.590	441.224	22,22	93.041	297.775	390.816	20,17
Zah. Nemčija	61.591	121.458	183.049	9,22	57.493	96.646	154.139	7,95
Jugoslavija	78.513	26.011	104.524	5,26	49.264	32.611	81.875	4,22
Madžarska	33.873	61.037	94.910	4,78	27.582	99.358	126.940	6,55
Svica	16.580	41.565	58.145	2,93	20.316	33.950	54.266	2,80
Ostale države	28.915	9.430	38.345	0,60	25.086	9.794	34.880	1,85
SKUPAJ	783.917	1.200.641	1.984.559	100	773.314	1.163.478	1.936.792	100

Med posameznimi blagovnimi postavkami velja posebno omeniti rude in kamenine, ki jih je šlo čez Trst 425.965 ton (dovoz 100.097, odvoz 325.874) proti 477 tisoč 927 t. v letu 1963; promet z žitom je znašal 167.252 ton (dovoz 7.920, odvoz 159.332) proti 168.913 t. v prejšnjem letu, nadalje so zabeležili v železniškem prometu 137.835 ton lesa (dovoz 110.306, odvoz 27.529) proti 169.897 t. v pr. letu; 120 tisoč 195 ton rudninskih olti (dovoz 5.652, odvoz 114.543) proti 165.925 t. v pr. letu, 35.287 ton premoga in drugih trdnih goriv (dov. 30.175, odv. 5.112) proti 69.628 t. v pr. letu. Pri vseh važnejših postavkah so torej zabeležili v lanskem letu nazadovanje, le promet z «raznim blagom», ki je po zaslugi operativnega sodeč pravzaprav v najdonosnejši, je za malenkost (okoli 13.000 ton) napredoval.

Cestni promet napreduje

Glede cestnega prometa med tržaškim pristaniščem in zalednimi državami v lanskem letu razpolagamo samo s podatki, ki zadevajo prvih deset mesecev lani. Tedaj je šlo čez Trst vsega 1.352.075 ton raznega blaga, in sicer 154.353 ton v uvozu in 1.197.722 ton v izvozu. Če pri merjamo te podatke s podatki o cestnem blagovnem prometu v razdobju januar-oktober 1963 ugotovimo, da se je celotni promet po cesti dvignil lani za 31.885 ton v primeri z istim časom prejšnjega leta, ko je dosegel 1.320.190 ton. Uvoz se je sicer skrčil za 42.213 ton (l. 1963 je znašal 196.566 ton, izvoz pa se je povzpela za 74.098 ton (leta 1963 — 1.123.624 ton).

Med posameznimi vrstami blaga se je preteklo leto močno povečal dovoz (uvoz) pšenice, in sicer je dosegel 12.295 ton (v istem času pr. leta — 1.290 ton), narasel pa je tudi dovoz drugih žitnih (razen riža) in socivja raz 3.576 ton (2.740 t.), dalje kave in ostalih kolonialov 781 ton (390 t.), sladkorja 21 ton (75 t.), derivatov rudninskih olti 11.757 ton (11.537 t.) in kmetijskih proizvodov 5.530 ton (4 tisoč 434 t.). Nazadovol je dovoz riža — 1.428 ton (6.273 t.), vina, likerjev in drugih pijač 20.654 ton (23.911 t.), ostalih kmetijskih in živilskih izdelkov 1.971 ton (2.232 t.), surovega in predelane lesa 11.505 ton (21 tisoč 50 t.), papirja in lepenke 5.936 ton (5.441 t.), železne rude (razen prita) 5.371 ton (10.087 t.), litnega železa, železovih zlitin in surovega jekla 7.330 ton (27.492 t.), odpadkov navadnega in litnega železa ter jekla 3 tisoč 603 tone (5.687 t.), polizdelkov iz navadnega in lit. železa ter jekla 3.800 ton (3.417 t.), surovih rudninskih olti 1.444 t. (5.300 t.), gnojil (fosfatov idr.) 30 ton (110 t.) in gradbenega materiala (apna, cementa, opke idr.) 2.258 ton (2.628 t.). V izvozu je sel levji delež petrolejskim izdelkom, saj so jih odneali iz našega mesta kar 864.990 ton (v prvih desetih me-

Boljši odnosi med Vatikanom in Jugoslavijo

Jugoslovanska obveščevalna agencija Tanjug je proti koncu januarja kratko objavila, da se je msgr. Agostino Casaroli, ki je bil v stiku s pristojnimi jugoslovanskimi oblastmi zaradi uvrstitve Beograda v Rim. Msgr. Casaroli je vatikanski diplomat, nameščen v državnem tajnistvu v svojstvu podtajnika za izredne cerkvene zadeve. Poprej je vodil pogajanja s Češkoslovaško in Madžarsko; med Vatikanom in Madžarsko so se pogajanja razmeroma ugodno zaključila, le položaj kardinala Mindenzty, ki živi od leta 1956 v ameriškem poslanstvu, se ni dal razrešiti, ker noče kardinal zapustiti svoje dežele in oditi v Vatikan.

Poročila iz Vatikana pravijo, da so tam glede pogajanj z Jugoslavijo strogo molčeli, vendar podjetni časniki, tu pa tam le nekaj iztaknejo o tej zadevi. Rimski dopisnik rekega pariškega lista npr. poroča, da so v krogih jugoslovanskega poslanstva glede izida pogajanj; vendar bo treba še premostiti nekatere težave. Tako pripisujejo nekateri, da bi moral vsaj vijejo v Beogradu velik pomen vprašanju delovanja izseljene jugoslovanske duhovščine.

Kaze, da so v Jugoslaviji zadovoljni z imenovanjem novega

kardinala v osebi zagrebškega nadškofa Fr. Šeperja. Ta je na glasu cerkvenega dostojanstvenika, ki je daleč od politike in ki so mu pri srcu predvsem verske zadeve; sam je tudi spravljiva duha. V Jugoslaviji so videli v imenovanju prav njega za kardinala javno potrditev zboljanja odnosov z Vatikanom. Msgr. Casaroli je bil v letu 1952 za časa Pija XII. to imenovanje je jugoslovanska diplomacija sprejela kot afront in odnosi so se tako napeli, da je moral tedaj vatikanski odpravnik poslovil Silvio Oddi zapustiti Beograd. Tako so bili diplomatski odnosi pretrgani. Obe strani kažete zdaj dobro voljo, da bi se ti v korist države in cerkve odpravili, ali pa da bi našli vsaj podlago zaustreznim »modus vivendi«. Prav zagrebški nadškof Šeper si je mnogo prizadeval, da bi se odnosi med cerkvijo in državo končno zadovoljivo uredili.

«Izgradnja „TAL-a“ (Trans Alps Line, naftovod čez Alpe), je naletela na ovire. Sprito rezultatov volitev je ostalo mesto Dolina pri Trstu v negotovosti, kakšen naj bo novi občinski odbor. Dokler ne bo sestavljen novi občinski odbor, tako piše po vsem svetu razširjeni ameriški tednik „Time“ (2 dne 5. februarja), nihče ne more dovoliti izgradnje načrta, ki je tako pomemben za naftovod TAL, namreč načrt o izgradnji petrolejskih skladišč v Dolini ob koncu naftovoda».

Res je, tako trdimo tudi mi, da ne more nihče brez slovenskega občinskega odbora v Dolini dati dovoljenja za izgradnjo dolinske petrolejske skladišče v Dolini. Tega se morajo zavedati tudi druge slovenske občine v Italiji, koder bo tekel naftovod TAL in seveda tudi mestne občine, v katerih občinski svetovi sedijo slovenski občinski možje in tega se morajo zavedati tudi vsi slovenski interesi, ki bodo dali zemljo za položitev naftovoda, kakor se morajo tega zavedati vse slovenske in druge stranke, ki po birajo glasove slovenskih lastnikov, po katerih zemlji po tekel naftovod. Za zgled nam bomo občinski svet mesta Lindau na Bavarskem; odpora ni mogla zlomiti ne ENI ne domača bavarska vlada, da bi namreč žrtvovali koristim petrolejskega mednarodnega kapitala svoje

Kaj bo odločila dolinska občina

Ameriški tisk o tržaškem naftovodu - Rezervoarje bi lahko postavili drugje

Bodensko jezero. Tega bi utegnili onesnažiti nafta, ki bi spet morda pronicala iz jeklenih bresčevinskih cevi trdnega naftovoda. V Dolini in drugod na tržaški zemlji pa morajo ljudje odločno braniti svoje koristi, saj so v tržaški okolici izpodjedali naše interese vsi, ki se jim je to zahotelo, da bi uporabili to dragoceno zemljo za kakršne koli svoje spekulacije. Tako na primer ni nujno, da je treba rezervoarje za naftovod postaviti prav na rodovitni zemlji dolinske občine, ko bi jih npr. lahko zgradili južozahodno od čistilnice «Aquila» na zemljišču, ki ga izsušujejo.

«Time» kot glasnik ameriških petrolejskih veletrudov pa je seveda zelo doma v zakulisnih igrah petrolejskih transakcij in so njegovi nadaljnji podatki, ki jih prinaša o gradnji naftovoda prav gotovo iz prve roke:

OD HANIBATA NI BILO TAKEGA UKROČENJA ALP

«Od Hanibala naprej v letu 218 pred Kr. rojstvom, ko je veljansko vojsko drl preko ledenih vrhov, ledenikov in str-

De Gaulle pojde v zgodovino gotovo kot največji revolucionar poveljnih svetovne politike. Na svoji 11. tiskovni konferenci je pred tisočim časnikiarjem z vsega sveta zopet zavil bič in z njim pričel opletati svet: nova organizacija Združenih narodov, ki bi jo postavilo na noge pet velebil, med njimi tudi Kitajska — za manjše države demokratično to gotovo ne zveni —, nova valuta na zlati podlagi proti ameriški dolarju, nove metode za reševanje nemškega vprašanja v okviru Evrope od Atlantika do Urala, seveda brez Amerike. Svet je že razdeljen v razne tabore, pa je tudi različno po predalčkih svojih tablorov sprejel de Gaullovo predlogo. Njegovi ljudje so nenehoma na delu po svetu: Pampidou v Indiji, drugi v Egiptu, drugi v Romuniji — zdaj zbode Američane, potem Ruše, pa če treba tudi Nemce, čeprav so ti s to njegovo zadnjo konferenco zadovoljni, ker je porinil vprašanje obeh Nemčij v osrednje

Krupp utira pot k sodelovanju

Graditev velikega kombinata na Poljskem - Ali bodo sodelovale tudi druge države

V ugodno pihljajočih vetrovih trgovinskih stikov Vzhod-Zahod je prav prišla kot lahka slamicca delegacija Kruppovih strokovnjakov, ki je odšla 25. januarja v Varšavo, da bi tam kaj proučila možnosti o izgradnji novega velikega Kruppovega železnega kombinata. Najboljše vesti pravijo, da so Poljski zelo dobro sprejeli nemške metalurške strokovnjake in da je bilo doseženo načelno soglasje glede izgradnje novega Kruppovega velikan na poljskih tleh.

V Essenu so dobre vesti ugodno odmevale, ker so šli Kruppovi na svojo pest v poljsko prestolnico. Druga nemška podjetja bodo laže sledila sedaj podjetnim duhovom iz Essena, a tudi druge vzhodne socialistične države si bodo še bolj zazelele temnejših stikov z Zahodno Nemčijo. Po mnenju angleških gospodarskih krogov, ki se zrcali v gospodar. listih, bi bili za hitrejšo navezavo, predvsem zrel Madžarska in Romunija.

POLJSKI PRIJATELJ BERTHOLD BEITZ NAMESTO A. KRUPPA

Osebnost je vodil essenske skupino novi generalni direktor Kruppa Berthold Beitz, ki je prevzel to vodilno mesto, ker se je naveličan in ostarel umaknil pri nominalni voditelj Kruppovih zavodov Alfred Krupp. Novi ravnatelj je kar primerna osebnost posebno pri Poljskih, da naveže stike z vzhodnimi državami. Beitz je bil namreč med vojno na Poljskem, kjer je vodil upravo petrolejskega polja pri Borislavu. S Poljski je ravnal zelo človeško, mnogo jih je rešil ter so ga zato ohranili v legem svaminu.

Kot drugi in kot Poljski sami tako vedo tudi Nemci, da imajo Poljski trenutno dve glavni skrb: 1. Narasča brezposelnost posebno v obširnih kmetijskih pokrajinah s preoblično kmetijskega prebivalstva. 2. Poljski gospodarstveniki si be-

DVE POLJSKI SKRBI: NEZAPOLNOST IN KAJ IZVAZATI

Poljski so bili silno veseli, da jim je po vojni začel strmo rasti rojstni prirastek in so to demografsko gibanje podpirali z vsemi ukrepi. Zdaj se že poznajo posledice tega številčnega vzpona prebivalstva, ter imajo že podrguri milijon ljudi, katerim ne morejo kar tako ustvariti delovnih mest. Kot smo brali v pariškem časopisu in v poljski listih, je poljska vlada že sklenila pogodbe za socialno zaščito poljskih delavcev, ki že odhajajo od lani na delo v francoske rudnike in industrijske objekte v Franciji.

Kruppova tovarna ne bi mogla zaposliti toliko odvečne delovne sile, da bi se v poljskem državnem merilu to občutno poznalo, toda optimistično gledano bi bil to velikanski objekt s 15.000 metalurških delavcev, a še drugih 10.000 delavcev v okolici bi delalo za te delavce oziroma bi razvilo druge sekundarne dejavnosti v zvezi z glavnim siderurškim objektom.

KRUPPOVA TOVARNA BI DELALA ZA IZVOZ

Kruppov načrt pa bi s posredno nekoliko pomagal reševati tudi drugo poljsko skrb glede pravega izvoza ustreznega blaga. Prva leta je Poljska kot

Zopet zlata valutna podlaga?

Nov de Gaullova sunek proti dolarju - Za zdaj bo ostalo verjetno pri starem

Tokrat ni predsednik francoske republike de Gaulle vzemil duhov po svetu samo s svojimi držimi zunanepolitičnimi načrti — kakor o «Evropi» od Atlantika do Urala in preosnovi Organizacije združenih narodov, sporazuma med Ameriko, Veliko Britanijo, Francijo, Sovjetsko zvezo in Kitajsko — temveč tudi s predlogom, naj se valutam postavi za podlago zlato, torej ne več dolar; vrednost valute naj se ceni po njenem odnosu nasproti zlatu, ne pa nasproti dolarju. Nihče ne dvomi, da je de Gaulle s tem predlogom hotel zadati nov udarec ugledu Združenih ameriških držav.

Kakor poročajo iz Pariza, se de Gaullovo predlogo upirata celo francoski emisijski zavod Banque de France in sam finančni minister D'Eustaing, z njim pa je prišel na dan glavni pobudnik obnove francoskega gospodarstva Jacques Rueff, ki je bil v gospodarski in finančni šoli pravzaprav že pri Poincareju. Ta je, kakor znano, izvedel francosko denarno presnovo leta 1926 in franku zagotovil določeno ustaljenost. Francija je del časa pridno zbirala dolare in kopici zlate rezerve. Zlato kritje hoče od sedanjih 67 odstotke dvigniti.

De Gaulle je že pred dobrim mesecem osupnil ameriško vlado s svojo namero, da bi v kratkem roku zahteval od Američanov za 1,3 milijarde do-

larjev zlata, in sicer, da bi se z ene strani znebil dolarjev, a hkrati, da bi dolar ošibil. Francija je 1. januarja razpolagala z deviznimi zalogami v vrednosti 25,2 milijarde frankov (5,143 milijarde dolarjev), potem ko so se te v preteklem letu povzpela za 686 milijonov dolarjev. Nekateri gospodarstveniki so mnenja, da gre de Gaullova politika za tem, da bi ameriško vlado prisilila, da čimprej sprejme ukrepe za ustalitev primanjkljaja v plačilni bilanci. Poleg tega hoče Francija s takšno politiko zavirati prodiranje ameriškega kapitala v Evropo.

PREVIDNO STALISCE ZAHODNONEMŠKE VLADE

Zahodnonemška agencija D.P. A. je na de Gaullovo predlog o uvedbi zlate podlage za valute namesto dolarja odgovorila s previdnim sporočilom, ki ga imajo za mnenje zahodnonemškega ministrstva za gospodarstvo. To sporočilo pravi, da je zahodnonemška vlada mnenja, da ni mogoče zamenjati dolarja z novim svetovnim monetarnim sistemom, tudi bi ne bil umesten povratek k zlati podlagi. Zahodnonemška vlada pa meni, da bi bilo koristno za četi razgovore, ali bi se ne dal položaj dolarja kot valute za poravnato mednarodnih obvez okrepiti, tako da bi globalni monetarni sistem ne bil odvisen od položaja na ameriškem notranjem trgu. V Bonnu so mnenja, da bi bilo dobro ustanoviti nekakšen mednarodni rezervni denar z mednarodno rezervno valuto. V Bonnu tudi menijo, da bi bilo treba okrepiti mednarodno sodelovanje tudi na valutnem področju.

Značilno je, da se je proti povratku k zlati podlagi postavil tudi Francoski Edgard Faure, ki je v tem smislu govoril med svojim predavanjem v New Yorku. Predavanje je priredila francoska trgovinska zbornica v Ameriki. Niti zlato ni po Favrovemu mnenju dovolj zanesljivo, saj tudi njegova vrednost niha vzporedno s proizvodnjo. Zlata podlaga bi bila v korist določenim državam, drugim pa v škodo. Dobro bi bilo uvesti novo valuto, vendar ne takšne, ki bi zahtevala prevažanja zlata. Bivši francoski ministri predsednik je dodal, da je možno gospodarsko sodelovanje med ZDA in Francijo. Francija si dovoljuje dati nasvete na določenih področjih, ker je zagrešila velike napake kakor ZDA, vendar poprej...

EGS SVETUJE PREVIDNOST

General de Gaulle je na svoji tiskovni konferenci pozval članice Evropske gospodarske skupnosti na sodelovanje za usgrajdenje solidnega in zdravega valutnega sistema. K tej izjavi pripominjajo v Bruslju, da ni bil predsednik de Gaulle dovolj jasen. Vsekakor so okoli komisije EGS mnenja, da se ni položaj zrel za povrnitev k zlati podlagi. De Gaulle je kritiziral polni bot notranjo porabo dolarja. Vsekar ni močno izvesti takšnih valutnih presnov brez sodelovanja Mednarodnega denarnega sklada in skupine deseth. De Gaulle je sicer govoril o prehodnih dopolnilnih ukrepih, vendar ni omenil ustavitve evropske rezervne valute, ki so jo predlagali septembra meseca v Tokiu. Izvedenci so mnenja, da bi povratek k zlatu koristil predvsem Franciji.

BLAGOVNA IZMENJAVA MED POLJSKO IN ZAHODNO NEMČIJO

Doslej je navadna trgovinska blagovna izmenjava na podlagi trgovskega sporazuma od marca 1963 med Poljsko in Zahodno Nemčijo znašala v obe strani komaj 560 milijonov mark letno. Po sporazumu s Poljsko je Zahodna Nemčija še sklenila sporazum z Madžarsko in

(Nadaljevanje na 2. strani)

AMERISKI NAČRT ZA ZMANJSANJE ZLATEGA KRITJA

V Ameriki razpravljajo o znižanju obveznega zlatega kritja dolarja. Tako bi sprostili velike količine zlata, ki morajo zdaj v smislu zakona ostati v državnih zakladnicah kot dolarsko kritje. Obvezno kritje valute naj bi znižali pod 25 odstov. V tem smislu se glasi predlog vlade. Izvedba predloga ameriške vlade bi sprostila 4,8 milijarde zlate. Republikanski senator Javits, pa predlaga, naj bi obvezno kritje valute znižali od 25 na 15 odstov, kritje vlog pri bankah zveznega rezervnega sistema pa na 10 odstov; tako bi sprostili za 6,1 milijarde dolarjev zlata.

Amerika bo branila dolar

Ameriška vlada pa tudi ameriški finančni krogi zavračajo de Gaullovo predlogo, da bi namesto dolarja in funta kot valute za poravnato obvez v svetovni trgovini uvedli mednarodni valutni »pool« ter nato polagoma vpeljali zlato valuto ne podlago. Američani vidijo v tem poskus, da bi francoskemu franku priznali na valutnem področju popolno enakopravnost z dolarjem in funtom ter neodvisnost. Demokrat Robertson, ki predseduje bančnemu odboru v senatu, je označil de Gaullovo predlogo za »sovražne«. Ako bi jih izvedli bi to predstavljalo razvedrotenje ameriške valute. Očitno zagovarja de Gaulle podvoljitev cene zlata izražene v dolarjih. To bi seveda koristilo Franciji, ki razpolaga z zlatimi rezervami 3,6 milijarde dolarjev, pa tudi

afriškim državam, ki imajo zlato rudnike, hkrati pa tudi Sovjetski zvezi. Obenem bi nastala škoda za Združene države in vse dežele, ki imajo dolar za podlago svojih valut. V vodstvu neke velike ameriške banke so mnenja, da hoče de Gaulle trenutne težave dolarja in funta sterlinga v mednarodnem plačilnem prometu izkoristiti za revalvacijo franka in razvedrotenje dolarja. V Washingtonu računajo, da bo zadnji de Gaullova sunek dovedel ameriško vlado do tega, da čimprej izvede predloge o zmanjšanju primanjkljaja v plačilni bilanci.

NOV ODTOK ZLATA IZ AMERIKE

Zlate rezerve, s katerimi je pokrit ameriški valutni sistem, so se po sporočilu zavoda Federal Reserve Bank v New Yorku prejšnji teden skrčile za 100 milijonov dolarjev ter dosegle 15.088 milijarde dolarjev; vendar so se terjatve iznozemcev, ki se lahko v vsakem trenutku zamenjajo za zlato, zmanjšale za 209 milijonov dolarjev in dosegle 7.979 milijonov dolarjev.

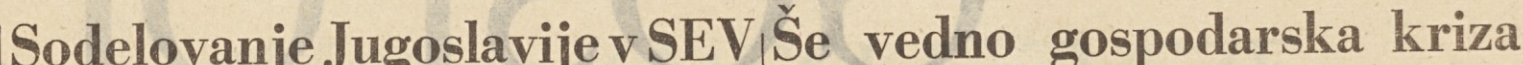
ni več mesta za kraški hrast

O Churchillovem pogrebu vam je že vse znano. Imate televizor ali vsaj radio ter vrh vsega gotovo svoj časnik, morate celo več časnikov, da doprite našo stvar, kakor radi poveste. Prvi pogreb na državne stroške v tem stoletju na Angleškem namreč, prvi pogreb angleškega državljana v zgodovini angleškega imperija, na katerem je bila v sprevodu kraljica Velike Britanije in Britanske državne skupnosti, ki se je pridružila 325.000 drugim sodržavljanom in predstavljalom 110 držav vsega sveta.

Ne televizor ne radio pa vam gotovo nista nečesa povedala, da so namreč Churchillovo truplo položili v krsti iz hrasta, ki je rasel na premoženju njegovih staršev in njegovem v Blenheimu tist njegovega rojstnega kraja Bladon v deželi Oxfordshire. Ne televizija ne radio vam nista povedala, da je težko Churchillovo krsto ob prihodu v Bladon naložilo na rame šest domačih fantov in jo s spredu mešancom, Churchillovim rojakom, neslo na pokopališče na grcu ob koncu vasi, ki je mogočnega državljana mirno čakalo 90 let. Fantje so krsto spustili v grob za cerkvico, kjer se počivajo Churchillovi starši.

Moram reči, da sem vse te podrobnosti bral v velikem angleškem tedniku, ker je poročilo napisal znani angleški publicist Patrick O'Donovan, ter me je zanimalo, kaj bo o pogrebu napisal prav on. Nisem se razočaral v pričakovanju, da bo gotovo napisal nekaj posebnega, ker je pač na glasu sijajnega opazovalca in dobrega pisca. Naglasil je prav ti dve okolnosti: da so Churchillovi zbrli krsto iz hrasta z njegovega posestva in da so velikega državljana nesli na domače pokopališče domači fantje ter ga pokopali v njegovem preprostem kraju daleč od hrupnega Londona.

V čudnih razmerah moramo živeti ali vsaj sam moram imeti čudne občutke, ko so me od veličastnosti s pogreba naša obširnega cesarstva prevzele same te okolnosti: krsta iz domačega hrasta, ki jo nosijo domači fantje in spustijo v grob na domači zemlji. V resnici

MADALOSSO
lica XXX Ottobre vogal ul. Torrebianca, telef. 35-740
Pohišta dnevne sobe opruma
za urade - vozički - posteljice
Razstave: Ul. Valdirivo, 29 Ul. F. Filzi 7

Petek, 12. februarja 1965

Na političnem obzorju

G. MARTINO O LONDON-
SKEM SPORAZUMU. Bivši ita-
lijanski zunanji minister libera-
lec Gaetano Martino, ki je pri-
sotoval pogajanjem za london-
ski sporazum o tržaškem
vprašanju, piše v reviji «Trie-
ste» (št. 64 za leto 1964), da je
bil londonski sporazum sklen-
jen, da bi ustvarili pogoje za
odstranitev napetosti med Ita-
lijo in Jugoslavijo, ter bi tako
prišlo do sodelovanja in miru.
Takšen sporazum bi bil za Ita-
lijo najboljša rešitev, kajti od-
ločanje, pa tudi dejanska ostre-
vitev Svobodnega tržaškega o-
zemlja bi bila Italiji v škodo. I-
talijanska politika je po De Gas-
periju zamislila šla za tem, da
se Trst vključi v prizadevanja
za ustanovitve združenje Evro-
pe. De Gasperi si je na vso moč
prizadeval, da ustvari združenje
Evropo, ker je računal, da bi
se tako okrepil položaj Italije
in da bi potem lažje rešili tudi
tržaško vprašanje. Do združenja
Evrope sicer ni prišlo, vendar
je bila leto po londonskem spo-
razumu — ta je bil podpisan
9. oktobra 1954 — podpisana
rimska pogodba o Evropski go-
spodarski skupnosti.

ZOPET NACENJANJE TRŽA-
ŠKO VPRAŠANJE. V Trstu se
v zadnjem času množijo nasto-
pi posameznih osebnosti (kakor
npr. bivšega župana Bartolija)
in organizacij, s katerimi se po-
novno postavlja na dnevni red
tržaško vprašanje. Doslej so v
tem smislu nastopale samo or-
ganizacije istrskih priselencev,
v zadnjem času pa sprejemajo
podobne resolucije tudi na zbor-
ovanjih drugih organizacij.
Preteklo nedeljo je bil v stranski
dvorani trgovinske zbornice
kongres tržaške Federacije zdru-
ženja bivših borcev, kateremu
so prisostvovali predstavniki
mestnih (župan dr. Franzl), po-
litičnih (odposlanec vladnega
komisarija), cerkvenih in sodnih
oblastev. Govorili so o pripra-
vah za svečano proslavo 50-let-
nice od vstopa Italije v prvo
svetovno vojno, ki bo v maju.
Na predlog bivšega polkovnika
Almerigone, ki je nastopil v
imenu bivših borcev iz Pulja,
je bila sprejeta resolucija, ki
protestira proti vsakemu popu-
ščanju italijanske vlade glede
na B, ako bi prišlo do pogaj-
anj z jugoslovansko vlado.
Rimska vlada mora zahtevati
prilaganje polne italijanske
suverenosti nad cono B, to je
povrnitev tega ozemlja Italiji.
To bi bil prvi korak za vzpo-
stavitve pristranih odnosov med
obema državama.

MANJŠINSKO VPRAŠANJE
OBSTOJI. V reviji «Trie-
ste» opisuje Guido Botteri, tajnik
pokrajinskega odbora Kršćanske
demokracije, poglede nekdanjih
tističnih voditeljev v Trstu na
manjšinsko vprašanje v nekda-
nji Juljski krajini. Ti so krat-
ko zanimali obstoj tega vpraša-
nja in skušali zlomiti odpor
Slovencev in Hrvatov z grobo
silo in poizvedenjem narodnih
domov. Toda druga svetovna
vojna je pokazala, da to vpraša-
nje obstoji. Zaradi fasizma in
reakcije jugoslovanskih komuni-
stov se je manjšinsko vpraša-
nje tragično zastrilo ter padlo
na ramena italijanske demokra-
cije. Zdaj je na preizkušnji nje-
na sposobnost, da to vprašanje
reši v okviru pravičnosti in svo-
bode.

ZA POPOLNO PROSTO CO-
NO. Finančni minister Tremel-
oni je odgovoril senatorju Vi-
daliju na vprašanje glede usta-
votvorne polne prostote cone
v Trstu. Minister zavrača zahte-
vo po ustanovitvi polne pro-
ste cone, ker bi država utrpela
zgubo na davkin; ustvarila bi
se prilagoditost za razširjenje
tuhotapstva; ovrta bi se osebi
in blagovni promet; postavila
bi se ovire stikom med kraje-
vo trgovinsko dejavnostjo in i-
talijansko proizvodnjo; ustano-
vitev izvenarinskega ozemlja
v okviru države; ki pripada Ev-
ropski gospodarski skupnosti,
bi bila proti načelom, na kate-
rih stoji EGS.

SOLSKI VRTEC V SESLJA-
NU. Poslanka Marija Bernetti
je na svoje posredovanje v za-
devi slovenskega vrtca v Seslja-
nu prejela od ministrstva za
javno vzgojo odgovor, čes da
sta generalni vladni komisar
in pokrajinski odbor pravilno ra-
vnala, ko sta zavrnila dovoljenje
za slovenski vrtec v Sesljanu.
Minister pravi, da sta v devins-
ko-nabrežinski občini že dva
slovenska vrtca in da bi se fi-
nanca te občine, ki že izdaja
17 milijonov za vzdrževanje vr-
tcev (dva sta italijanska), še bolj
obremenile.

NOV POKRAJINSKI ODBOR.
Pri prvih treh glasovnih ni-
kandidat Kršćanske demokra-
cije dr. Alberto Savona za pre-
sednika dobil absolutno večino
(od 24 svetovalcev je glasovalo
zanj 12). Zato je prišlo do ožje
volitve med njim in komuni-
stičnim kandidatom Collijem,
za katerega je bilo oddanih 6
glasov. Pri ožji volitvi je zna-
čajo kršćanski demokrat dr. Sa-
vona (12 glasov) proti Colliju
(6 glasov). V odbor so bili iz-
voljeni trije kršćanski demokra-
ti — Dassovich, Visintini in De-
gano ter en socialistični —
Fogher (kot podpredsednik)
in namestnika Vignini (KD)
in Giuricin (socialni demokrat).
Novi predsednik je prebral po-
litični program sodelujočih štiri-
h strank (Kršćanske demokra-
cije, socialne demokracije, socia-
listov in Slovenske skupnosti)
iste vsebine, kakor za je pre-
bral novi devinsko-nabrežinski
župan na prvi seji v Nabrežini.
Te politične skupine se obvezu-
jejo tudi, da bodo ohranile et-
nične značilnosti ozemlja, «ko-
likor ne bo tega zahteval na-
ravni gospodarski in socialni
razvoj».

V NABREŽINI NOV OBCIN-
SKI ODBOR. Pred izvolitvijo
novega devinsko-nabrežinskega
župana in odbornikov je dr. Jo-
že Škerk, izvoljen na listi Slo-
venske skupnosti odstopil. Na
njegovom mestu bi moral priti
Stanislav Gruđen, vendar je tu-
di ta odstopil. Slediti bi mu mor-
al Anton Terčon, ki je tudi od-
stopil, nakar je na Škerkovo
mesto prišel dr. Egon Floridan.
Za župana je bil izvoljen Dra-
gomer Legiša, pristaja Slovenske
skupnosti z 12 glasovi (od 20),
za odbornike Raffaello Corberi
(kršćanski demokrat), Marcello
Fabris (socialni demokrat) in
Josip Terčon (Slovenska skup-
nost); za namestnika sta bila
izvoljena Kršćanska demokra-
ta Luciano Colomban in Pietro
Cion. Novi župan je prebral
sporazum med strankami levo-
ga centra in Slovenske skupno-
sti za sodelovanje v devinsko-
nabrežinski občini in pokrajins-
kem svetu, in to med kršćan-
sko demokracijo, socialisti in
Slovensko skupnostjo. Stranke se obvezu-
jejo, da bodo proučile najnuj-
nejša vprašanja, ki zadevajo
manjšino. Na drugi strani pa
tudi, da bodo obvarovale sedajo-
čo etnično sestavo v pokrajini,
ne da bi pri tem ovirale
naravni gospodarski in socialni
razvoj.

O MEJI Z JUGOSLAVIJO.
Predsednik deželnega odbora
Alfred Berzanti je v odgovoru
na vprašanje neofasističnega
svetovaleca Morellija o razmejit-
vni črti med Italijo in Jugosla-
vijo pojasnil, da ni bilo u-
radno ničesar spremenjenega
vzodolj razmejitvene črte, ki je
začasna, in deli bivšo cono A
od bivše cone B Tržaškega o-
zemlja; prva je prešla pod ita-
lijansko, druga pa pod jugoslo-
vansko upravo. Ob nekaterih
cestah v Jugoslaviji so posta-
vili nekatere napisne table, na
katerih je napisano «državna
meja»; te table so postavili ka-
kih 100 metrov od razmejitvene
črte. Te napisne table pa ima-
jo zgolj ta namen, da opozorijo
potnike. Mejna črta je po svo-
jem pravnem statusu vedno
označena z mejniki «M.L.», to je
«Memorandum d'Intesa di Lon-
dra» iz leta 1954, ki določa za-
časno razmejitveno črto. Vseka-
r je s poročil predsednik
Berzanti — to bo zunanje mini-
strstvo storilo potrebne korake,
da se z jugoslovanske strani do-
seže tudi formalna označitev za-
časne razmejitvene črte.

Bled je mikaven
tudi pozimi

Bled je čudovit tudi pozimi.
Razen samega Blejskega jezera,
ki je čez zimo zamrznjeno in
lahko na njem pridejo na svoj
racun tudi najzahtevnejši drsali-
ci, so v neposredni bližini Ble-
da številna smučišča, sankarske
steze in naprave za najrazlič-
nejše športne igre, kakor tudi
vrsta žicnic. Prijetno bivanje
ob Blejskem jezeru jamci pet
najsoodnejše opremljenih hote-
lov, med katerimi izstopa hotel
«Toplice». Tu imajo namreč
funkcionalen bazen s termalno
vodo ob stalni temperaturi 23
stop. Celzija.

Navajamo cene v Blejskih ho-
telih, ki veljajo od 7. januarja
dalje za penzion: Grand Hotel
Toplice: 2.300 do 3.350 dinarjev;
Park Hotel: 1.700 do 2.200; Ho-
tel Jelovica: 1.930 do 3.800; Ho-
tel Krin: 1.600 do 1.870; in Sport
Hotel Pokljuka: 2.100 do 2.400
dinarjev.

Sleherno zimo čedalje bolj
spet postaja Črni vrh nad Idri-
jo zimsko športno središče kra-
ja in deloma območja mest
Slovenije, primorja: Kopa, Izole
in Pirana. Ni se temu treba
čuditi, ker ima črnovrška
kotlina vse pogoje za to, da pri-
bije semkaj smučarji in sankar-
ji območja, kraj, koder go-
spodari burja. Od Trsta je Črni
vrh oddaljen samo 75 km veči-
roma asfaltirane ceste, a le od
Vipave oziroma Ajdovščine je
18 km dobre makadamske ce-
ste, ki je v zadnjih svojih kilo-
metrih obložena z mehkim snegom.

Ko sem odšel na letošnje zim-
ske solske počitnice, ki so v Ju-
goslaviji zelo ustrezno v drugi
polovici januarja, takrat ko je
zima na vrhuncu svoje moči
in je snežna odeja skoraj obve-
zna, sem bil med belimi vrana-
mi, ki odhajajo na črnovrška
smučišča iz Ljubljane, sploh iz
osrednje Slovenije. Kdo pa bi
hodi iz Ljubljane nekam v no-
tranjske hribe, ko pa ga privla-
čijo številna gorenjska smučiš-
ča z obvezno žicnico ali pa vsaj
z nekaj vlačilnicami! Kransko-
gorska, Bohinjska, Kravace, Velika
Planina in Planica so med vo-
dilenimi smučiški središči v
vsem gostinskem in smučo-teh-
ničnem mehanizmu za sobno-
no smučanje, ko se nihče več
ne vznepa s silo svojih misli
na smučsko pobojajo, ampak ga
tja vlečejo žicnice in vlečnice.
In teh starih smučških središč
je toliko, da ne ostane dovolj
ljubljanških smučarjev za se-
verno pobojajo Hrúšice, Javornika
in drugih vrhov bližnjega
Trnovskega gozda.

V POKRAJINI ZASTARELE-
GA TRDNJAVSKEGA PASU
DALEČ PROČ OD BURJE

V avtobusu, ki me je popeljal
mrgolca januarjskega dre mimo
Logatca preko Kržišča Kalce
do Godovica, sem vneto v sebi
razmišljal, kako neki je videti
Črni vrh v zimski sezoni. Po-
znal sem Črni vrh v zgodnjih

ZIMA SE POSLAVLJA. V to-
rek iz sredo je pri nas pritisnil
hud mraz z burjo; v sredo zju-
traj je toplomer v tržaški oko-
lici padel na 7 stopinj pod nič-
lo, Rim je zasnežilo kakor Rim-
ljani ne pomnijo. Zanimivo je,
da je bil prav iste dni leta 1929
nenavadno hud mraz, ko je v
Trstu padel toplomer na 18 sto-
pin pod ničlo.

IZLET «AURORE». Potovalni
urač «Aurora» priredi od 25. do
30. maja križarjenje po Dalmaci-
ji in vzdolj Grčije z motorno
ladjo «Jadrans». Cene od 39.000
lir dalje. Pojasilna in priljave
za izlet — «Aurora», Ul. Cicero-
ne št. 4, tel. 29-243.

UNICEVANJE BOROVEGA
PRELCA. Tržaško županstvo ob-
vešča kmetovalce in gozdarje,
da zapade 15. februarja rok za
uničenje borovega prelca. Priza-
deti morajo odstraniti škodljiva
na lastne stroške. Kdor tega
ne bo pravčasno storil, bo kaz-
novan po zakonskih predpisih.

NADZORNISTVO ZA MONO-
POL. Vse kaže, da bo osrednje
vodstvo državnega monopola
premestilo tržaško pokrajinsko
nadzornistvo za monopol z Be-
netke in ga združil s tamkajši-
rijem v en sam inšpektorat. Tr-
žaški prodajalci monopola ob-
vešča so spričo tega silno za-
skrbljeni, saj bi jim ta ukrep
prinesel znatno škodo.

OPOZORILO GOSTINCEM.
Tržaško županstvo opozarja last-
nike gostinskih podjetij, ki na-
meravajo z nastopom toplejsje-
ga vremena namestiti mize in
stole na javnem prostoru (npr.
na pločniku pred lokalom), da
morajo predložiti zadevno proš-
no na kolikovanem papirju za
400 lir na sedežu občinske iz-
postave v Ul. Madonna del Ma-
re št. 13 najkasneje do 22. fe-
bruarja. Prošnji morajo prilo-
žiti tudi upravni kolek za 1.000
lir, naveden kolek za 400 lir,
nadajale 50 lir v gotovini in za-
pado dovoljenj iz prejšnjega
leta.

CENIKI V JAVNIH LOKALIH.
Pokrajinska turistična ustano-
va poziva lastnike gostinskih
obratov, naj pravilno izobesijo
cenike tako v izlozih kakor tu-
di v notranjosti lokalov. Ceniki
morajo biti na vidnem mestu,
poleg tega pa morajo vsebovati
se natančno oznako vrste in ko-
ličine plačile ali jedi, na katero
se nanašajo. Policijski organi
bodo po izrecnem navodilu no-
tranjega ministrstva strogo na-
dzorovali pošteje gostincev, krši-
telji pa bodo po zakonu kaznovani.

ACEGAT. Vodstvo občinskega
podjetja Acegat obvešča prebi-
valstvo, da je bilo postajališče
avtobusnih prog št. 24 in 30 z
večernim dnem premeščenju
iz Ul. Cadorna v Ul. S. Giorgio
(v višini št. 3) iz tehničnih raz-
logov.

SOCIALNEGA ASISTENTA
ISČEJO. Pri centru za umsko
zdravljenje v gorški umobolnici
iščejo socialnega asistenta. V
ta namen je gorška pokrajins-
ka uprava razpisala natečaj, za
katerega se lahko prijavijo vsi,
ki imajo diplomo višje šole ali
(še boljše) socialnega asistenta
ne smejo pa imeti marj kot 18
in več kot 32 let. Prošnjo z vse-
mi potrebnimi listinami naj za-
interesirani predložijo tajništvu
gorške pokrajinske uprave na
Korzu Italia št. 55, najkasneje
do 1. marca popoldne.

Albert Rejec:

Črni vrh - zimsko letovišče po tržaškem okusu

letih fašističnega režima, ko da
semkaj začeli prihajati prvi tr-
žaški turisti na poletne in so
bolj zimске počitnice. Poleti jih
je vabilo semkaj na takratne
državne meje sočno zelerje goz-
dov, travnikov in pašnikov v
tini odmaknenosti gozdnih kot-
lin in velikih jask. Pozimi pa
ne prepušča Javornik tako zle-
pa ne južnih sap in ne nobene
razposajenosti vetrov. Zato je
srečna odeja v Črnem vrhu:
zmerom taka kot mora biti: ni-
kdar razpahlana in zelo pogosto
prščasta, pravo veselje za pra-
vega smučarja. Nobena druga
smučarska postojanka na Pri-
morskem se v tem pogledu ne
more meriti s Črnim vrhom. V
daljavi slišiš zamolklo divjanje
burje, ki razsaja okoli Cola,
a semkaj ne more. Ne končajo
namreč vse slabe akcije popo-
lno slabo in sončna stran ra-
palske kolajne, ki je prisidila
tipično kontinentalno kransko
vase, kot je Črni vrh, daleč izza
tako imenovanih strateških me-
ja na grebenu Javornika in da-
leč izza rimskega «valluma» Ita-
liji, je bila ta, da so dobili Tr-
žačani na pragu Trsta tako
osvežujoče letoviščno središče,
pravi zimski biser, ga spoznali
v desetletju pred zadnjo vojno
in ga vzljubili. Cela vrsta do-
brih gostil in udobnih sob po
vseh kmečkih domovih jim je
nudila letoviščne radosti čisto
po tržaškem okusu.

V GODOVICU, KI SE GA SE
DRŽI VOJNI PRIŠČ

Ko mi je sprevodnikov glas
prekinil moja razmišljanja, da
smo že prispeli v Godovico, sem
se nerodno skobacal na ledeno
in globoko zasneženo cesto. Hi-

PROMOVIRAL JE. Prejšnji te-
den je na padovarskem vseuč-
lišču promoviral za doktorja a-
gronomije Mirko Primožič z O-
slavja. Uradni podelitvi doktor-
ske diplome promoviranu so
prisostvovali tudi njegovi starši,
ki jih je vodstvo univerze v
ta namen povabilo v Padovo.

VSEDRZAVNI NATECAJ ZA
RISARJE. V okviru letošnjega
tržaškega velesejma (od 21. ju-
nija do 5. julija) priredi vele-
sejska uprava peti vsedržavni
natečaj za risarje in izdelov-
alce pohištva s temo «zlojivji
stoli». Udeleženci natečaja (sa-
mo z italijanskim državljanst-
vom) naj predložijo načrte z
natančno navedbo vrst blaga,
iz katerih naj bodo izgotovljeni
stoli in cen, katere naj bodo
konkurenčne, najkasneje do 30.
maja. Prva nagrada bo znašala
milijon lir.

NAŠE SOŽALJE

Umrli so v Trstu 79-letni Ste-
fan Benedetič, 86-letna Alojzija
por. Gregoric, Stanislav Rojc,
80-letna Emilija Marak vdova
Rustja, 82-letna Marija Strgar
por. Piščanc, 76-letni Roman Pe-
trovič, 77-letna Marija Piško roj.
Svab, 80-letna Margerita Mrtini-
vič vd. Radetič, 64-letni Julij
Rebec, 53-letni Josip Ban, 65-
letna Antorija Krasevec vd. Te-
non, 65-letna Antonia Modec vd.
Malčen, Ivanka Kolarik (mat.)
Ezja Kolarica-Collarinja, name-
ščica pri ZTT 52-letni Albin
Velišek, 75-letna Marija Cal-
vo vd. Furlan in 1 dan stari
Andrej Podgoršek; na Opšinskih
25-letni poklicni sofer: Marko
Malalan (pri prometni nesreči,
ki je vozil tovornjak); v Ferne-
bah Jožefa Komar roj. Rauber.

Kako Rimljani prijavljajo davke

Zanimivo je, kako prijavljajo
svoje dohodke razni bogataši,
med njimi tudi filmski igralci
in igralke v Rimu in kako oce-
njujejo njihove prijave davčne
oblasti.

Tako npr. poročajo, da je grof
Goffredo Manfredi, lastnik zna-
nega podjetja, ki je zgradil
letališče Flumicino pri Rimu,
prijavil dohodek 80.000 dolarjev
— navajamo podatke po neki
ameriški reviji. Seveda pa ima
davčna oblast razne možnosti,
da polzve, v kakšni meri takš-
na prijava ustreza resnici, se
posebno, ko gre za podjetja, ki
prevzemajo javna dela. Tako so
npr. grofu Manfrediju v davč-
nem uradu rekli, da je pri na-
vesti svojega dohodka pozabil
navesti eno ničlo; davkarji so
namreč mnenja, da zasluži grof
Manfredi okoli 800.000 dolarjev
na leto. Prav tako se je zgodilo
z Marijem Cesarinijem Sfor-
zo, o katerem gre glas, da je po-
sledil eno izmed največjih
premoženj v Italiji. On je pri-
javil 4.000 dolarjev dohodka, pa
tudi njemu so v davčnem ura-
du pripisali ne samo eno nič-
lo, temveč kar dve ter po svo-
jih računih prišli na lep znesek
400.000 dolarjev. Tudi filmske-
mu režiserju Frederiku Fellini-
ju se je zgodilo podobno. Sam
je prijavil 16.000 dolarjev ho-
dodka. V davčnem uradu pa so
mu pripisali eno ničlo in prišli
do 160.000 dolarjev. Filmski i-
gralec Marcello Mastroianni je
prijavil 49.000 dolarjev dohod-
ka, davčni urad mu je prihod-
ovignil na 140.000 dol. Giovanni
Agnelli, ki je nasledil automo-
bilsko tovarno FIAT v Turinu

(En dolar velja danes okoli
620 lir, a uradni tečaj znaša 624
lir. Na tej podlagi si lahko bra-
lec preračuna zneske, ki smo
jih navedli).

še v Godovico niso take, da bi
razveseljevale turiste in so se
mi zdele slabo znamenje za
moje predstave o Črnem vrhu
pozim. Edina gostilna v Godo-
viču je nosila neblbrisni pečat
birokratske neprizadetosti in po-
manjkanja sleherne podjetnosti,
ker je odvisna od nekega več-
jega podjetja v Idriji. Rane po
vojni na hišah, kakor da se ne
morejo zarasti. Še najbolj skriva-
la svoje težave velika združena
mlekarna, ki se ji po lepi zara-
nrosti in osebu obloženem v be-
le halje ne pozna, da ji stalno
pada količina mleka, ker kmetje
čedalje opuščajo košnjo travni-
k in rejo živine in se raje
zaposlužujejo v raznih industri-
jskih strokah. Pičlo uro sem čakal
v nič kaj privlačni gostilni
za avtobusno zvezo s Črnim vr-
hom. Vstopali so večina sofer-
jev težkih tovornjakov, ki so
pravkar zmagali težke rajde od
Idrije do Godovica ali pa se
pripravljali, da se spuste v tesni
Zale. Kljub hudi zimi so bili
kar previdni s plačo ter so
zvrnili vase le po silce zganega,
sicer pa si pomagali z vročim
čajem. Kaj vse niso prevažali:
noko sivo rudo za cementarno
v Anahovem, različni materiali
za Slovenj Gradec, večino raz-
novrstne material za gradnjo
novste dravske elektrarne v Idri-
jo za manjše trgovine itd. Res vsa-
kovrstno blago v tem notranjem
blagovnem prometu Slovenije.

Med veselimi
NOVOCEENIMI RUDARJI

Končno je prišel avtobus
iz Idrije, ki ob tej zgodnji po-
poldanski uri prevažajo ruda-
re in delavce iz drugih idrijskih

Vloga Slovenije
v jugoslovanskem gospodarstvu

TOUSSAINT HOČEVAR: «SLO-
VENIA'S ROLE IN YUGOSLAV
ECONOMY». Založil Slovenian
Research Center, Columbia (O-
hio). Natisnila Tiskarna Mohor-
jeve družbe, Celovec.

Povsem na mestu je ugotovi-
tev dr. Edija Gobca, profesorja
na marylandski univerzi, v uvodu
h knjigi, da je bil profesor
dr. T. Hočevar, ki predava go-
spodarstvo na Keuka Collegeu,
zaradi svojega bogatega pozna-
vanja evropskih razmer in širo-
kega vpogleda v izvirno gospo-
darsko literaturo poklican, da
odgovori na vprašanje «Kakšna
je vloga Slovenije v jugoslovans-
kem gospodarstvu?». Prof. Ho-
čevar, ki je doktor ekonomskih
ved, je črpal namreč podatke
za svojo razpravo iz izredno šte-
vilnih izvirnih jugoslovanskih
publikacij, predvoinih in po-
vojni; že to dejstvo kaže na te-
meljito poznavanje te literatu-
re in daje hkrati jamstvo za
resnostno doseganje, do katerih
prijava. Vzbuja pozornost tudi
nirana ton podajanja, pravi «si-
te ira et studio», ki mora biti
zlasti za tuja toliko bolj pre-
pričljivi; knjiga je očito neme-
noma gospodarsvenikom in so-
ciologom anglosaškega sveta.
Pravzaprav pisec sam mnogo ne
komentira, temveč pušča podat-
ke, da sami in nevislivo govo-
re.

Dr. Gobec pripominja, da na-
pravila na tuje znanstvenike
globok vtis «čudež», da so se
Slovenci ohranili kot narod sre-

(sicer imajo še drugi v rokah
delnice te tovarne), je prijavil
iste dohodke kakor leta 1930,
vendar tudi njemu ne verjame
davčni urad.

Seveda ni s tem rečeno, da so
svoji davčni zavezanci dolžni pla-
tati to, kar jim odmeri davčni
urad. Navadno ostane odprta
vedno možnost dogovarjanja z
davčnimi oblastmi in pogosto
pride do kompromisa, do tako
imenovanega «konkordata». Vsa-
ka stran nekoliko popusti. Tako
npr. navaja ameriška revija, da
je neki pisec znanec, ki že deli
časa stanuje v Rimu pred leti
prijavil 60 dolarjev dohodka,
medtem ko je bila davčna oblast
mnenja, da zasluži 1000 dolar-
jev; nazadnje se je tuje spoz-
razumel z oblastmi na znesku
600 dolarjev.

Se več posla kot z moškimi
imajo davčne oblasti z bogati-
mi ženskami. Pravijo, da je po-
sebno Gina Lollobrigida v tem
pogledu zelo borbena. Zdaj je
davčnim oblastem izjavila, da
je postala kanadska državljanka
in da v Italiji prav nič ne
zasluži; zato ni po njenem mne-
nju dolžna plačevati davkov v
Italiji. Znana igralka Sofia Lo-
la ni pozabila navesti, da bo
v kratkem postala francoska držav-
ljanka. Zato ni hotela sploh
izvršiti davčne prijave, toda
davkar zahteva od nje davek na
podlagi dohodka 560.000 dol.

Pred dnevi se je mudil v Tr-
stu italijanski minister za tu-
rizen in predstave socialist Achil-
le Corona. Udeležil se je zaseda-
nja koordinacijskega odbora ita-
lijanskih stalnih gledališč, ki so
mu prisostvovali tudi ravnate-
lji vseh stalnih gledališč v Ita-
liji. Na zasedanju so skrbno pro-
učili splošno problematiko gle-
dališč, se posebej pa odnose
med temi in državo. Glede po-
lozeja gledališč v našem mestu
je bilo sklenjeno, da se zgradi
v Ulici Giustiniani v Trstu no-
vo stalno italijansko gledališče.

kultura in življenje

Sporazumeli so se tudi o tem,
naj bi ustara-ova Ente Teatri Ita-
liani proučila položaj Rossettije-
vega gledališča.

Na povabilo upravnega odbora
slovenskega Kulturnega doma
si je minister Corona ogledal
poslopje v Ul. Petronio. Pred-
stavnikom Slovenskega gleda-
lišča je zagotovil, da je bila
ugodno rešena njihova prošnja
za nakazilo predjuma na pre-
videno državno podporo; naka-
zilo je podpisal or sam.

Med ministrovim obiskom na
sedežu pokrajinske sekcije Ita-
lijanske socialistične stranke je
predsednik Glasbene Matice Du-
šan Hrešcak seznanil Coronu s
financijsni težavami te naše u-
stanove, nakar je minister ob-
ljubil, da se bo za stvar zanimal
in je v ta namen zahteval tudi
podrobno dokumentacijo o de-
lovanju Glasbene Matice.

Narodni dohodek Slovenije je
npr. znašal 1.958 307 milijard
dinarjev, leta 1959 350 in leta
1960 442 milijard dinarjev, to
je 16,7 odst. 15,6 odst. in 16,4
odsto narodnega dohodka vse
Jugoslavije. Narodni dohodek
na prebivalca je v Sloveniji le-
ta 1960 dosegel 278.783 dinar-
jev, to je 92 odst. več kakor
povprečno v vsej Jugoslaviji
(145.683 dinarjev); po računu
jugoslovanskih gospodarstveni-
kov bo ta razlika v letu 1955
manjša, saj bi moral narodni
dohodek na prebivalca v Slove-
niji v tem letu znašati 397.300,
kar pomeni, da to samo za 79
odsto višji kakor povprečni do-
hodek v Jugoslaviji (221.925).
V Sloveniji je približno (sodeč
po dohodku) petina industrije
in rudnikov vse Jugoslavije; do-
hodek od industrije in rudnikov
je leta 1958 predstavljal 21,4
(172 milijard dinarjev), leta
1959 20 odst. (187 milijard),
leta 1960 20,6 odst. (242 mil-
jard dinarjev).

Avtor posveča največ prostora
razvoju industrije v Sloveni-
ji in mnogo manj kmetijstvu in
gospodarstvu, kar je glede na
vazno vlogo industr. v sloven-
skem gospodarstvu povsem ra-
zumljivo. Obdelal je tudi pro-
bleme zveze, med temi tudi po-
morske ter nastajajočo koprsko
luko.

Tu je bomo dobrodošli tudi
podatki o gibanju prebivalstva
v Sloveniji, pa tudi o notranji
selitvi (v letu 1961 se je npr.
doselilo v Slovenijo 6457 prebi-
valcev iz drugih republik, Slo-
vencev pa se je odselilo v dru-
ge republike 4782).

TRŽNI PREGLED

Italijanski trg

Italijanski trg z žitaricami je zmeren. Povpraševanje po mehiški pšenici se je poleglo, kljub temu pa se cene ostale čvrste. Dobro se prodajata trda pšenica in moka. Cene rižu so slabe. Na zelenjavnem trgu so kupčije z zelenjavo nekoliko slabše, medtem ko se sadje dobro prodaja. Izjemo tvorijo nizke cene pomaranč in limonov, katerih je precej na razpolago; letošnji izvoz južnega sadja se je precej skril. Zanimanje za klanogovejo živino je manjše in tudi za teleta so kupčije slabše. Trg s prašiči se nikakor ne more okrepiti in posebno debeli prašiči se slabo prodajajo. Kljub nizkim cenam se perutnina iz umetnih gojišč slabo prodaja. Trg z maslom se je prejšnji teden ponovno okrepil po zastoj, ki je nastal zaradi zmanjšane povpraševanja in povečane uvoza. Kupčije s sirom, posebno z uležanimi vrstami, so zelo čvrste. Cene oljčnega olja so čvrste in posebno za domače olje vlada precej zanimanja, kajti španska vlada bo v kratkem zmanjšala svoj izvoz olja v Italijo. Na vinskem trgu se je

ZELJENJAVA IN SADJE

MILAN. Cene veljajo za kg. vseh embalažo. Banane (neto) 280-300, jabolka 20-50, vrste delicious 70-150, renette 30-70, hruške 30-60, rumene pomaranče 70-85, vrste taroki 50-99, rdeče pomaranče 100-120, mandarine 60-110, limone 40-70, suh česen (neto) 80-150, rdeča pesa 70-140, kartofli 45-55 (lir za kos), korenje 45-70, cvetča 24-48, zelje 20-40, čebula 80-90, dišča zelisa 160-350, cikorijska 45-90, rdeči radič 130-220, solata 120-160, radič 140 do 180, uvožen krompir Bintje 50-60, paradizniki 200-280, peteršilj 150-300, zelena 80-160, špinata 100-180 lir za kg.

VINO

MILAN. Rdeče piemontsko vino 10-11 stop. 630-690 lir za stop/stot, mantovansko rdeče vino 9-10 stop. 610-660, Valpolicella Bardolino 9-11 stop. 670-740, Soave belo 9-11 stop. 640-720, Raboso 10 stop. 595-615, Reggiano 9 do 10 stop. 610-630, modensko vino 1 stop. 610-670, belo vino iz

Romagne 10 stop. 540-550, rdeče 10 stop. 540-550, klasični toskanski Chianti 12-13 stop. (1962) 420 do 470 (lir za steklenico), navadna toskanska vina 10-11 stop. 610-660, Aretno belo 10 stop. 590-610, belo vino iz Mark 9-10 stop. 590-600, rdeče 9-10 stop. 590 do 610, Sansevero belo 585-615, belo vino iz Sardinije 12 stop. 545-565, rdeče 13-15 stop. 605 do 645 lir za stop/stot.

OLJE

MILAN. Oljčno olje extra 800 do 815 lir za kg, fino oljčno olje 700-720, rafinirano 610-620, olje iz zemeljskih lešnikov 450-470, semensko jedilno olje 380-395 lir za kilogram.

ZITARICE

PADOVA. Fina mehka domača pšenica 7050-7150 lir za stot, dobra merkantile 6850-6950, uvožena pšenica Manitoba 9800 do 9850, Plata 9200-9250, rumena koruza marano 6000-6100, hibridna koruza 4950-5000, bela koruza za 5750-5850, uvožena koruza 4850-4900, domač oves 4800-5000, uvožen oves 4750-3900, uvožen ječmen 4550-4600, pšenična moka tipa «00» 9200-9500, tipa «00» 9400-9600, tipa «1» 9000-92000, bela koruza moka 6900-7100, rumena 7100-7500; riž Arborio 14 tisoč 800 do 15.400, Carnaroli 17 do 18.000, Vialone 16.800-19.300, R.E.B. 15-17.000, Rizzotto 14.200 do 14.500, Marzetti 15.900-16.200, Razza 77 14.800-15.200 lir za stot.

ZIVINA ZA REJO IN KLAJNA ZIVINA

MANTOVA. Goveja klavna živina: voli I. 350-390, II. 270-290, krave I. 320-350, II. 200-240, junčci I. 410-450, II. 350-370, bikci I. 400-450, II. 340-390, teleta 50-70 kg težka 590-640, teleta 70-90 kg težka 640-660, čez 90 kg težka 680-720; živina za rejo: neodstavljen teleta 50-70 kg težka 750-850, 70-100 kg 750, junice 135 do 145.000 li za glavo, krave mlekarice 180-280.000, navadne krave 150-180.000 lir za glavo; prašiči: neodstavljeni prašiči 400, suhi prašiči 25-40 kg težki 340, debeli prašiči 125-145 kg težki 340, 145-160 kg 340, 160-180 kg 337 lir za kg.

PERUTNINA, DIVJAČINA IN JAJCA

MILAN. Zaklani piščanci 340 do 470, živ domače kokoši 650 do 750, zaklane domače kokoši 1100-1150, zaklane uvožene kokoši 450-550, zaklane pegatke 1000-1200, uvožene pegatke 750 do 800, zaklani golobi 1500-1700, zaklane domače pure 1000-1200, uvožene pure 550-850, zaklani domači purani 750-1000, žive domače gosli 600, zaklane 650-800, uvožene gosli 380-400, zaklane domače race 600, zaklani domači zajci s kožo 670-780, brez kože 750-870, uvoženi zajci 630-750 lir za kg. Divjačina: domači fazani 1300, uvoženi divji zajci 400 do 500, jerebice 650, gamsi 700, srnjaki 900-950, meriaci 650 do 800, prepelice 1100-1200 lir za kg. Sveža domača jajca 22-25 lir za jajce, uvožena jajca 23 lir za jajce.

KRMA

MANTOVA. Seno majskega reza 2300-2700 lir za stot, II. reza 2400-2600, III. reza 2300-2500, seno iz zdravilnih zelišč I. reza 2200-2300, II. reza 2200-2300, slama v balah 1350-1400, sestavljen na krma za krave mlekarice 6100-6500, krma za prašiče in svinje 6300-6600, koruzne krme pogache 5900-6000, krme pogache iz pese 4800-5000 lir za stot.

MLEČNI IZDELKI

LODI. Maslo iz centrifuge 970 do 980, uvoženo maslo 950-980, lombardsko maslo 930-940, emiljsko 900-910; sir grana proizv. 1962 1320-1250, proizv. 1963 1140 do 1180, proizv. 1964 980-1030, sir grana svež (od 1 do 30 dni) 790-810, ulezan (od 30 do 60 dni) 940-970, sbrinz svež 700-740, ulezan 790-820, Emmenthal svež 750 do 780, ulezan 850-890, originalni švicarski Emmenthal 970 do 1010, avstrijski Emmenthal 890-910, francoski 870-900, provolone svež 700-710, ulezan 750-790, italico svež 610-630, ulezan 730-750, crescenza svež 490-500, ulezan 590-610, gorgonzola svež 570 do 580, ulezan 810-850, taleggio svež 490-530, ulezan 800-850 lir za kilogram.

Lani izdelali manj avtomobilov

Večji izvoz

Od januarja do konca novembra lanskega leta se je italijanska avtomobilska proizvodnja zmanjšala za 5,3 odst. v primeru s istim časom prejšnjega leta. Padec proizvodnje se najbolj pozna pri tovornih avtomobilih (17,6 odst.) in pri avtobusih (20,4), manj pa pri zasebnih avtomobilih (4,4). Vsega so izdelali 970.157 zasebnih avtomobilov (l. 1963 1.015.186), 54.607 tovornjakov (66.280) in 2.711 avtobusov (3.408). Celotna proizvodnja avtomobilske industrije je narasla 1.027.475 vozil proti 1.084.874 leta 1963. Na drugi strani pa se je v omenjenem razdobju minulega leta še kar zadovoljivo odvijala izvozna trgovina. Izvozili so 310.891 vozil proti 281.980 predlanskim, to se pravi 10,2 odst. več. Zasebnih avtomobilov so izvozili 294.916 ali 36,8 odst. več kot leto prej (249.997), avtobusov pa 751 ali 15,3 ods. manj (887).

Kmetijska posestva v deželi

Po uradnih podatkih iz leta 1961, ko je bilo izvršeno zadnje tovrstno štetje, imamo v vsej deželi Furlanija-Juljske kraje na 101.683 kmetijskih posestev s skupno površino 616.025 hektarov. Od tega je 91.270 posestev (569.866 ha) v videmski pokrajini, 6.142 (29.782 ha) na Gorškem in 4.271 (16.377 ha) na Tržaškem.

Glede na strukturo posameznih posestev delimo slednja lahko v tri glavne skupine: posestva neposrednih obdelovalcev, posestva s rajetimi delavci in taka, ki jih upravlja po razne druge načine. Semkaj sodijo n. pr. spopolnariji).

Posestev neposrednih obdelovalcev ki jih torej obdelujejo sami lastniki je v deželi vsega 92.856 (329.854 ha), od tega jih je 83.514 (301.082 ha) v videmski pokrajini, 5.187 (17.605 ha) na Tržaškem. Posestev s rajetimi delavci so našli 2.640 (223.906 ha), in sicer 2.255 (213.047 ha) v videmski pokrajini, 355 (5.855 ha) na Gorškem in 50 (5.004 ha) na Tržaškem. Ostalih posestev pa je v deželi 6.177 (62.265 ha): v videmski pokrajini jih je 5.501 (55.737 ha), na Gorškem 620 (6.222 ha) in na Tržaškem samo 66 (206 ha).

Gornji podatki kažejo, da je v vsej deželi najmanj kmetijskih posestev prav pri nas na Tržaškem, značilno pa je, da jih povečini obdelujejo sami lastniki.

Napovedujejo podražitev srebra

Angleška družba Moccatt and Goldsmid, ki se ukvarja s kuoprodajo srebra naglašja, da se bo cena srebra v bližnji bodočnosti povzpela, ako bodo ameriški kovanci še nadalje vsebovali toliko srebra kakor doslej. Družba radaje zatrjuje, da je vprašanje srebra za Američane kličovito. Ameriška zakladnica izdaja odkupna potrdila za srebro v vrednosti 1,29 dolarja za unco, docim znaša popolna vrednost ameriškega srebrnega kovanca 1,38 dolarja za unco. Ko bo ameriška zakladnica imela več srebra ali pa bodo omejili njegovo prodajo oziroma njegov izvoz, se bo dvignila svetovna cena tej dragoceni kovini nad 1,38 dolarja in presežki bodo naglo izginili v topilnicah. Konec lanskega leta so imele Združene države v zalogi 1 milijon 200.000 unco srebra proti 1.500.000 unco v začetku leta. V Italiji so lani prodajali srebro pretežno v obliki torlarjev Marije Terezije, arabskih rialov in mehiških ter filipinskih kovancev za toplotje.

Pa še nekaj drobtin o zlatu. Sovjetska zveza je prodala v lanskem letu okrog 300 ton zlata, to se pravi polovico manj kakor 1933. leta, na drugi strani

Nihanje cen jute

Nedavno se je v Rimu sestala pod pokroviteljstvom mednarodne Organizacije za prehrano in kmetijstvo (FAO) študijska skupina, da bi proučila položaj na svetovnem trgu z juto. Obravnavala je vprašanje proizvodnje in prodaje jute, stroškov, da je pri komercializaciji jute in jutinih vlaken potrebno tesno mednarodno sodelovanje. V študijski skupini so strokovnjaki iz 19 dežel proizvajal in potrošnik jute.

V zadnjem desetletju sta proizvodnja in potrošnja jute in njenih vlaken napredovala vsako leto za 4 odst. in sta za približno 40 odst. prekosila predvojno raven. V tem času so nastopile razne spremembe glede udeležbe posameznih dežel pri svetovni proizvodnji in predelavi jute. Pakistan, ki je nekako pred 15 leti postavil na trg vsako leto dve tretjini svetovne proizvodnje, proizvajala danes leto še tretjino vse jute na svetu. Prav tako se je zmanjšala tudi udeležba Indije pri svetovni proizvodnji, in sicer predvsem zato, ker so se vrinile v mednarodno konkurenco z juto nove dežele. Pred desetimi leti so 17 odst. svetovne proizvodnje nudile zahodnoevropske dežele, docim je znašal njihov delež pri svetovni potrošnji 32 odst. Danes odpade skoro polovica svetovne potrošnje na LR Kitajsko. V razvitih deželah napreduje potrošnja razmeroma počasneje kakor v razvijajočih se deželah. V poslednjih desetih letih se je n. pr. potrošnja jute in njenih derivatov v Združenih ameriških državah dvigala strogo vzporedno z naraščanjem narodnega dohodka, nenadoma pa je začela popuščati, ker se je njena uporaba pri embalaži močno skrčila. V zadnjem času pa se je spet predrnila na površje.

Strokovnjaki predvidevajo, da bo vprašanje ustavitve cen in nestalne razpoložljivosti dolgoročno vplivalo na svetovni trg in da se bo še bolj zamotalo, ko se bo poostila konkurenca med naravnimi in sintetičnimi izdelki jute in njenih vlaken. Zadnjih 15 let so tečaji jute zelo nestalni, še prav posebno pa velja to za zadnje mesece preteklega leta, ko se je krivila tečajev na mednarodnih tržiščih znatno vzporedno. Sprito tega postavljajo izvedenci vprašanje, ali ne bi bilo morda pametno uveljaviti mednarodno politiko tako imenovanih «vmesnih zalog» in uskladiti domače cene s cenami, ki bi jih oblikovali pod vplivom vmesnih zalog.

Sprostitev odkupa kmetijskih pridelkov

Jugoslovanska zvezna skupščina pripravila nov zakon o blagovnem prometu, v katerem bo zelo važna postavka sprostitve odkupovanja kmetijskih pridelkov. Doslej so imele kmetijske zadruge pri tem privilegiran položaj, ki je stvarno pomenil monopol. Večino svojih pridelkov so smeli kmetovalci prodajati samo zadrugam ali pa vsaj prek njih, pri čemer so tudi v primerih posredne prodaje prejemale določene odstotke od prodaje, čeprav pri tem same niso imele drugega posla kakor izdati odobritev. Tak monopolni položaj jim je omogočal, da so pridelovalcem diktirale cene po mili volji. Na Primorskem so bili pri tem najhujše prizadeti vinogradniki. Grozde v vino so morali oddajati zadrugam po tako nizkih cenah, da pridelovanje skraj ni bilo več donosno, medtem ko so zadrugre prodajale vino dalje z neprimerno visokim dobičkom. Posledica je bila, da so mnogi pridelovanje omejili ali celo opuščali, mladina pa je odhajala v druge poklice. Velika družbena podjetja, kot n. pr. gostinska, sploh niso smela kriti svojih potreb drugih kmetov prek zadrug. Po novem zakonu bo monopol zadrug odpravljen in promet s kmetijskimi pridelki bo svoboden. Zasebni kmetovalci, ki so lastniki nad dveh tretjin vse obde-

lovalne zemlje v državi, bodo sprostitev pozdravili, zadrugre pa se bodo morale bolj ko doslej posvetiti svoji osnovni dejavnosti - proizvodnji na lastnih površinah.

R. G.

Nakup kmetijskih strojev

Ker je možno, da bo zopet nakazana potrebna vsota v prid kmetijske mehanizacije, je pokrajinsko kmetijsko nadzornišvo pričelo ponovno sprejemati prošnje za odobritev prispevka za nakup kmetijskih strojev in orodja.

Tozadevne prošnje se sprejemajo na sedežu pokrajinskega kmetijskega nadzornišva v Trstu, Ulica Ghega, štev. 6/I, vsak dan, od 9. do 13. ure dopoldne.

Obvestilo kmetovalcem

Pokrajinsko kmetijsko nadzornišvo sporoča vsem kmetovalcem tržaške pokrajine, da se je začelo v ponedeljek, 8. februarja razdeljevanje semenskega krompirja, ki so ga pred časom naročili. Prizadeti lahko dvignejo naročene količine semenskega krompirja z nakazilom, ki ga je izdalo Pokrajinsko kmetijsko nadzornišvo v skladu s kmetijskega konzorcija - Ul. Milano št. 13, in sicer vsak dan od 9. do 12. ure.

DOBERDOB. Županstvo v Dobrodo opozarja lastnike zemljišč, ki so utrpeli škodo pri zboljsevalnih delih na Lizertu, naj takoj prijavijo škodo na županstvo, da bodo lahko zahtevali odškodnino.

Vreme in letina v kmečkih pregovorih

Na dan svete Doroteje se rožice seje.

Sveti Valentin prvi spomladin.

URARNA IN ZLATARNA MIKOLJ KAREL

ČRSI
Campo S. Giacomo 3 tel. 95-881
Ure najboljših znanih velikih zbirar zlatih okrasov za vse prilike

AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE A. POŽAR

TRST - VIA BOCCACCIO, 3
Tel. 28-373

Prevzemamo vsakovrstne prevoze za tu in inozemstvo. - Posrežba hitra - Cene ugodne

IMPEXPORT

UVOZ - IZVOZ ZASTUPSTVA
TRST, Ul. Cicerone 8
Telef. 38-136 - 37-725
Oddelek za kolonialno blago
Ul. del Bosco 20 Tel. 50010
Telegr.: Impexport - Trieste

PRIZNANO MEDNARODNO AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE

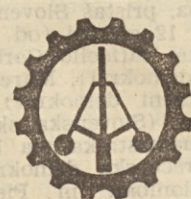
LA GORIZIANA
Gorica Via D. d'Aosta N. 180 Tel. 28-45, 54-00 Gorica
PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA
Posebni pogoji za prevoz blaga v Jugoslavijo

Jadrolinija

RIJEKA - Jugoslavija
Za časa bivanja na jugoslovanski jadranski obali, ne zamudite izletov z ladjami Jadrolinije. Poslužite se ladi Jadrolinije za rečne proge, kakor tudi za izredne izlete. Ta potovanja bodo obogatila vaš letni odmor z novimi vtisi in vam bodo pomagala spoznati lepote jadranske obale. Za informacije obrnite se na agencije Jadrolinije v vseh pristaniščih ali pa na potovne agencije.

Transadria S.P.A.

IMPORT - EXPORT
TRST - Ul. Cicerone 8-II - Tel. 30-214
Skladišče: Scalo Legnani
Vse vrste lesa - eksle - furnirje
poliestere - dekorativne plastične profile - laminatne
stroje in druge artikke za lesno industrijo

adriaimpex S.p.A.

TRST - Via della Geppa, 9
Telef. 38-770, 29-135
IMPORT - EXPORT industrijskih proizvodov
Tvrda je pooblaščen za prodajo nadomestnih delov
FIAT OM RIV v Jugoslavijo

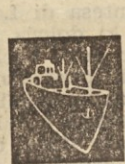
TRANS-TRIESTE Soc. a. r. l.

TRST - TRIESTE, Via Donata 3 - Tel. 38-827, 31-906, 95-880

UVAŽA: vse lesne sortmane in produkte gozdne industrije.
IZVAŽA: vre proizvode FIATove avtomobilске industrije in rezervne dele - Vse vrste gum tovarne (CEAT in vse proizvode najvažnejših italijanskih industrij.

InterEuropa Koper

MEĐNARODNA ŠPEDICIJA IN TRANSPORT
KOPER - TELEF. 21-830 - TELEX 03517
PREDSTAVNIŠTVO v Trstu, via Roma, 15 - Tel. 37-823

Dodajanje ledu in vskladiščenje blaga - Kvantitativni prevzem - Poslovanje na mednarodnih sejnih in razstavah - Redni zbirni promet iz evropskih centrov - Mednarodni cestni transport blaga z lastnimi kamioni po kopnem, po morju, po rekah in zraku - Carinjenje blaga - Transportno zavarovanje blaga - booking ladijskega prostora - Kontrola transportnih dokumentov - strokovno pakiranje.

FILIALE:

Koper, Ljubljana, Maribor, Zagreb, Zagreb-sejem, Sežana, Kozina, Prevalje, Nova Gorica, Rožna dolina, Jesenice, Rijeka, Beograd, Novi Sad, Subotica, Celje, Podgorje, Sarajevo, Bar, Zrenjanin, Dimitrovgrad.

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN

VZDRŽUJE Z MODERNIMI TOVORNO - POTNISKIMI LADJAMI REDNO PROGO

JADRAN - JUŽNA AMERIKA, JADRAN - ZAHODNA AFRIKA, REDNO LINIJO OKOLI SVETA

ter nudi ladijske prevoze po vsem svetu z modernimi tovornimi ladjami od 8.000 do 18.000 ton nosilnosti. Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja: SPLOŠNA PLOVBA, PIRAN, Zupaničeva 24, Telegrami: PLOVBA-PIRAN, Telexi: 035-22 in 035-23, Telefoni: 73-470 do 73-477 in na naše agente po vsem svetu

UVAŽA: VSAKOVRSNEN LES - CEMENT IN GRAD. BENI MATERIAL MESO IN ŽIVINO

IZVAŽA: TEHNIČNI MATERIAL - RAZNE STROJE TEKSTIL KOLONIALNO BLAGO
Specializirano podjetje za vsakovrstne kompencacije
Posreduje po tržaškem in gorškem spozummu

JUGOLINIJA

Gestisce i servizi merci e passeggeri sulle linee:
ADRIATICO - NORD EUROPA (servizio celere ed espresso)
ADRIATICO - NORD AMERICA (North of Hatteras)
ADRIATICO - SUD AMERICA
ADRIATICO - PARTENZE ogni 20 giorni
ADRIATICO - LEVANTE
ADRIATICO - PARTENZE ogni 7 giorni
ADRIATICO - IRAN - IRAQ
ADRIATICO - PARTENZE ogni 30 giorni
ADRIATICO - INDIRIA - PAKISTAN - BURMA
ADRIATICO - PARTENZE ogni 30 giorni
ADRIATICO - ESTREMO ORIENTE
ADRIATICO - PARTENZE ogni 30 giorni
ADRIATICO - GOLFO MESSICO
ADRIATICO - PARTENZE ogni 20 giorni
con 55 moderne e rapide navi, 562 cuccette e 351.313 B.R.T.
La «JUGOLINIJA» accetta il trasporto di merci anche in porti fuori delle linee regolari

TRASPORTATE LE MERCI E VIAGGIATE CON LA «JUGOLINIJA» - RIJEKA

